

HESAPLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ VE DÖNEMİ

Özet Döviz Pozisyonu Formu, raporlama yükümlülüğün doğduğu ayın sonundaki mevcut döviz pozisyonu ve bu tarihten sonraki üç aya ve tüm vadelere ilişkin yabancı para varlık ve yükümlülük oluşumu dikkate alınarak raporlanacaktır. Ayrıca tüm vadelere ilişkin pozisyon durumu da bilgi amaçlı olarak doldurulacaktır.

Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile belirlenen limitler dâhilinde olan firmalar bu formun haricinde Sistemik Risk Veri Takip Sistemi üzerinden aylık düzenli raporlamalarına devam edeceklerdir.

RAPORLAMAYA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Hesapların ölçümü ve değerlemesinde aksi belirtilmediği sürece Vergi Usul Kanunu ve ilgili diğer düzenlemeler dikkate alınacaktır.

Her hesap için açıklamayı kalemlerin üzerine geldiğinizde görebilirsiniz. Ayrıca uygulamada yardımcı olması amacıyla her hesaba yazılacak olan tutarların Tek Düzen Hesap Planı çerçevesinde karşılığı "İlgili hesaplar" başlığı altında yer almaktadır. "İlgili hesaplar" altında düzenleyici hesapların bulunması halinde bu tutarların netleştirilmesi ve ilgili kaleme o şekilde yazılması gerekmektedir.

Ancak firmanın muhasebe uygulamaları çerçevesinde belirli tutarların çeşitli nedenlerle (hesabın takibi, cari hesap takibi gibi) farklı hesap kodları altında izlemesi durumunda ilgili tutarlar hesap açıklamasında belirtilen tanımı karşılayan ilgili hesaba yazılmalıdır.

Alacak ve borç hesapları için reeskont hesaplanması yapılmayacaktır. Stoklar, alacak ve borçlar kalemleri en son kesinleşmiş veri ile diğer parasal kalemler en güncel haliyle bilançoya yansıtılacaktır.

Pasif kaynaklı tüm bilanço verileri pozitif değer olarak girilecektir. Aktif Toplamı, Pasif Toplamı ve Net Bilanço İçi Yabancı Para Pozisyonu veri girişi sonrası otomatik olarak hesaplanacaktır; bu alana manuel giriş yapılmayacaktır.

Veri formu içerisinde belirli bilanço kalemlerine yer verilmiş olup bilanço ana toplam (aktif-pasif toplamı) veya ara toplamı (varlık-yükümlülük toplamı) gibi ilave hesaplama gerektirecek tutarlar istenmemektedir. Sadece talep edilen kalemlere ilişkin bakiye bilgisi istendiğinden ayrıca mizan hazırlanması gerekmemektedir.

Tüm tutarlar, yabancı para cinsinden hesap bakiyelerinin Türk Lirası cinsinden karşılığı olarak raporlanacaktır. Buna göre ABD doları, Euro ve diğer yabancı para, raporlama tarihi itibarıyla geçerli olan ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yayımlanan döviz alış kurları kullanılarak Türk Lirasına çevrilecek ve toplanarak ilgili alanlara yazılacaktır.

Form Açıklamaları

I- AKTİF HESAPLAR

Bu grupta Yabancı Para kalemler, raporlama yapılan tarih ile tahsilatın yapılacağı tarih arasındaki gün sayısı dikkate alınarak vade ayırımında raporlanacaktır.

1. Kasa

Firmanın sahip olduğu yabancı para nakit bakiyesi 0-3 ay vade alanına yazılacaktır.
İlgili hesaplar: 100. Kasa

2. Alınan Çekler

Firmanın aldığı çeklerin bakiyesi, 90 güne kadar tahsil edilebilir nitelikte tutarlar 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere vade ayırımında yazılacaktır.
İlgili hesaplar: 101. Alınan Çekler

3. Bankalar

Firmanın yurt içi ve yurtdışı banka ve benzeri kuruluşlarda bulunan vadesi 90 güne kadar olan veya her an nakde çevrilebilir tutarlar 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere 3.1 ve 3.2 kalemlerine yurt içi ve yurt dışı ayırımında yazılacaktır.
İlgili hesaplar: 102. Bankalar

4. Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri (-)

Firmanın bankalardan çekle veya ödeme emri ile yapacağı 90 güne kadar vadeli ödemeler 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere vade ayırımında yazılacaktır.
İlgili hesaplar: 103. Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri

5. Diğer Hazır Değerler

Kasa, Alınan Çekler, Bankalar ve Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesapları kapsamında yer almayan ancak nitelikleri itibarıyla hazır değer sayılan ve 90 güne kadar tahsil edilebilir nitelikte tutarlar 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere vade ayırımında yazılacaktır. Kredi kartıyla yapılan satışlar dolayısıyla banka ya da diğer finans kuruluşundan tahsil edilecek alacaklar da bu alana yazılacaktır.
İlgili hesaplar: 108. Diğer Hazır Değerler

6. Menkul Kıymetler	Faiz geliri veya kâr payı sağlamak veya fiyat değişmelerinden yararlanarak kârlar elde etmek amacı ile geçici bir süre elde tutulmak üzere alınan hisse senedi, tahvil, hazine bonosu, finansman bonosu, yatırım fonu katılma belgesi, kâr-zarar ortaklığı belgesi, gelir ortaklığı senedi gibi, menkul kıymetler ile bunlara ait değer azalma karşılıkları 90 güne kadar tahsil edilebilir nitelikte tutarlar 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere vade ayrımında yazılacaktır. İlgili hesaplar: 110. Hisse Senetleri 111. Özel Kesim Tahvil, Senet ve Bonoları 112. Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları 118. Diğer Menkul Kıymetler 119. Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)
7. Ticari Alacaklar	alacak tutarları, 90 güne kadar tahsil edilebilir nitelikte tutarlar 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere 7.1 ve 7.2 kalemlerine yurt içi ve yurt dışı ayrımında yazılacaktır. Firmanın ilişkili taraflarından (Ortaklar, İştirakler ve Bağlı Ortaklıklar) olan ticari alacakları da bu kalem altına yazılacaktır. İlgili hesaplar: 120. Alıcılar 121. Alacak Senetleri 126. Verilen Depozito ve Teminatlar 127. Diğer Ticari Alacaklar 128. Şüpheli Ticari Alacaklar 129. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-) 220. Alıcılar 221. Alacak Senetleri 226. Verilen Depozito ve Teminatlar 229. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı(-)
8. Ortak, İştirak ve Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar	Firmanın ilişkili taraflarından olan ve ticari bir işlemde kaynaklanmayan senetli ve senetsiz alacak tutarları 90 güne kadar tahsil edilebilir nitelikte tutarlar 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere vade ayrımında yazılacaktır. İlgili hesaplar: 131. Ortaklardan Alacaklar 132. İştiraklerden Alacaklar 133. Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar 231. Ortaklardan Alacaklar 232. İştiraklerden Alacaklar 233. Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar
9. Diğer Alacaklar	Firmanın ilişkili tarafları dışındaki taraflardan olan ve ticari bir işlemde kaynaklanmayan senetli ve senetsiz alacak tutarları 90 güne kadar tahsil edilebilir nitelikte tutarlar 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere vade ayrımında yazılacaktır. İlgili hesaplar: 135. Personelden Alacaklar 136. Diğer Çeşitli Alacaklar 138. Şüpheli Diğer Alacaklar 139. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı(-) 235. Personelden Alacaklar 236. Diğer Çeşitli Alacaklar 239. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı(-)

10.Stoklar	Firmanın satmak, üretimde kullanmak veya tüketmek amacıyla edindiği, ilk madde ve malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, yan ürün, artık ve hurda gibi varlıkların tutarı 0-3 ay vadeli alana yazılacaktır. İlgili hesaplar: 150. İlk Madde Malzeme 151. Yarı Mamuller 152. Mamuller 153. Ticari Mallar 157. Diğer Stoklar 158. Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı(-) 159. Verilen Sipariş Avansları
11. Gelir Tahakkukları	Uçuncü kişilerden tahsili ya da bunlar hesabına kesin borç kaydı hesap döneminden sonra yapılacak gelirlerin, içinde bulunan döneme ait olan kısımları vade ayırımı dikkate alınarak yazılacaktır. İlgili hesaplar: 181.Gelir Tahakkukları 281.Gelir Tahakkukları
II- PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI	Bu grupta Yabancı Para kalemler, raporlama yapılan tarih ile ödemenin yapılacağı tarih arasındaki gün sayısı dikkate alınarak vade ayırımında raporlanacaktır.
1.Mali Borçlar	
1.1. Krediler	Banka ve diğer finansal kuruluşlardan sağlanan kredilerin vadesi 90 gün içinde dolan bakiyesi 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere yazılacaktır. İlgili hesaplar: 300. Banka Kredileri 303. Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri 400. Banka Kredileri
1.2. Finansal Kiralama Borçları	Firmanın finansal kiralama konusundaki varlıklarına ilişkin borçların vadesi 90 gün içinde dolan bakiyesi 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere yazılacaktır. İlgili hesaplar: 301. Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar 401. Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar
1.3. Çıkarılmış Menkul Kıymetler	Firma tarafından çıkarılan tahvil, bono, senet ve benzeri diğer finansal borçlanma araçlarının vadesi 90 gün içinde dolan bakiyesi 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere yazılacaktır. İlgili hesaplar: 304. Tahvil Anapara Borç, Taksit ve Faizleri 305. Çıkarılan Bonolar ve Senetler 405. Çıkarılmış Tahviller 407. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler
1.4. Diğer Mali Borçlar	Krediler, Finansal Kiralama Borçları ve Çıkarılmış Menkul Kıymetler dışında kalan mali borçların vadesi 90 gün içinde dolan bakiyesi 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere yazılacaktır. İlgili hesaplar: 309. Diğer Mali Borçlar 409. Diğer Mali Borçlar

2. Ticari Borçlar	Firmanın ticari ilişkisi nedeniyle ortaya çıkan senetli ve senetsiz borç tutarlarının vadesi 90 gün içinde dolan bakiyesi 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere 2.1 ve 2.2 kalemlerine yurt içi ve yurt dışı ayırımında yazılacaktır. İlgili hesaplar: 320. Satıcılar 321. Borç Senetleri 326. Alınan Depozito ve Teminatlar 329. Diğer Ticari Borçlar 420. Satıcılar 421. Borç Senetleri 426. Alınan Depozito ve Teminatlar 429. Diğer Ticari Borçlar
3. Ortaklara, İştiraklere ve Bağlı Ortaklıklara Borçlar	Firmanın ilişkili taraflarına olan ve ticari bir işlemde kaynaklanmayan senetli ve senetsiz borç tutarlarının vadesi 90 gün içinde dolan bakiyesi 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere yazılacaktır. İlgili hesaplar: 331. Ortaklara Borçlar 332. İştiraklere Borçlar 333. Bağlı Ortaklıklara Borçlar 431. Ortaklara Borçlar 432. İştiraklere Borçlar 433. Bağlı Ortaklıklara Borçlar
4. Diğer Borçlar	Firmanın ilişkili tarafları dışındaki taraflara olan ve ticari bir işlemde kaynaklanmayan senetli ve senetsiz borç tutarlarının vadesi 90 gün içinde dolan bakiyesi yazılacaktır. İlgili hesaplar: 335. Personele Borçlar 336. Diğer Çeşitli Borçlar 436. Diğer Çeşitli Borçlar
5. Avanslar	Firma tarafından alınan avanslar, vade ayırımı dikkate alınarak yazılacaktır. İlgili hesaplar: 340. Alınan Sipariş Avansları 349. Alınan Diğer Avanslar
6. Gider Tahakkukları	Gelecek aylarda ödemesi yapılacak gider tahakkuklarının tutarı vade ayırımı dikkate alınarak yazılacaktır. İlgili hesaplar: 381. Gider Tahakkukları 481. Gider Tahakkukları
III- NET BİLANÇO İÇİ YABANCI PARA POZİSYONU ("I-II")	Bu alana giriş yapılmayacak, aktif hesaplar ile pasif hesapların farkı alınarak otomatik hesaplanacaktır.